

**Програма очного стажування з мікробіологічної діагностики
туберкульозу**

**"Методи мікробіологічної діагностики туберкульозу на сучасному етапі.
Вимоги. Контроль якості досліджень" для лаборантів лабораторій 3-го
рівня протитуберкульозних закладів МОЗ та ДКВС України
08-12 липня 2024 року**

Тренери:

1. Журило Олександр Анатолійович - завідувач лабораторії мікробіології і біохімії ДУ "Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф.Г. Яновського НАМН України, доктор мед.наук;

2. Барбова Анна Іванівна - старший науковий співробітник лабораторії мікробіології і біохімії ДУ "Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф.Г. Яновського НАМН України, канд.мед.наук;

3. Трофімова Поліна Станіславовна - науковий співробітник лабораторії мікробіології і біохімії ДУ "Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф.Г. Яновського НАМН України, канд.мед.наук.

Учасники: 6 лаборантів з середньою освітою лабораторій протитуберкульозних закладів МОЗ України

Місце проведення: лабораторія мікробіології і біохімії ДУ "Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф.Г. Яновського НАМН України.

Тривалість: 40 годин.

<i>Перший день</i>		
<i>Час</i>	<i>Назва</i>	<i>Тренери</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
09.00-10.00	Відкриття тренінгу. Знайомство учасників та тренерів. Очікування учасників. Мета та задачі тренінгу Структура тренінгу Вимоги до учасників	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
10.00-10.30	Тестування знань перед стажуванням.	Журило О.А. Барбова А.І.
10.30-11.00	Поділ учасників на малі групи для практичних занять Правила роботи в навчальній групі	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
11.00-11.15	Перерва	
11.15-12.30	Теоретичне заняття «Загальні відомості щодо туберкульозної інфекції»	Барбова А.І.

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
12.30-13.00	Практична робота в малих групах «Знайомство з інфраструктурою лабораторії 3-го рівня. Зонування, вимоги до приміщень»	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
13.00-14.00	ПЕРЕРВА	
14.00-15.20	Практичне заняття в малих групах «Обладнання лабораторії з мікробіологічної діагностики ТБ. Характеристики. Вимоги. Правила користування»	Журило О.А. Барбова А.І.
15.20 -15.40	ПЕРЕРВА	
15.40 -16.40	Практичне заняття в малих групах «Збір, транспортування та отримання зразків. Якість отриманих зразків. Відбраковка. Супровідна документація. Реєстрація»	Журило О.А. Барбова А.І.
16.40-17.00	Підсумки роботи дня. Обговорення	Журило О.А. Барбова А.І.
<i>Другий день</i>		
09.00-09.30	Інтерактив. Розбір ситуаційних завдань «Збір матеріалу»	Журило О.А. Барбова А.І.
9.30-11.00	Теоретичне заняття «Методи лабораторної діагностики туберкульозу»	Журило О.А.
11.00-11.20	Перерва	
11.20-13.00	Теоретичне заняття «Застосування системи ВАСТЕС 960 для виділення мікобактерій»	Барбова А.І.
13.00-14.00	ПЕРЕРВА	
14.00-15.20	Практичне заняття в малих групах «Знайомство з роботою системи ВАСТЕС 960. Робота з програмним забезпеченням автоматичної системи ВАСТЕС. Помилки та їх усунення. Технічне обслуговування»	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
15.20-15.40	ПЕРЕРВА	
15.30-16.40	Практичне заняття в малих групах «Інфекційний контроль в ТБ лабораторіях та заходи безпеки»	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
16.40-17.00	Підсумки роботи дня. Обговорення	Журило О.А. Барбова А.І.

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
	Третій день	
09.00-10.15	Практичне заняття в малих групах «Стандарти діагностики ТБ. Виконання алгоритму бактеріологічної діагностики ТБ Комплексне використання методів»	Журило О.А. Барбова А.І.
10.15-11.15	Теоретичне заняття «Біологія збудника туберкульозу»	Барбова А.І.
11.15-11.30	Перерва	
11.30-13.00	Практичне заняття «Посів дослідного матеріалу на рідке поживне середовище з подальшим використанням системи ВАСТЕС 960»	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
13.00-14.00	ПЕРЕРВА	
14.00-15.20	Практичне заняття «Результати досліджень в системі ВАСТЕС 960. Ідентифікація виділених культур. Робота з протоколами досліджень» .	Журило О.А. Барбова А.І.
15.20-15.40	ПЕРЕРВА	
15.40-16.40	Практичне заняття в малих групах «Приготування реактивів та середовищ Щільне поживне середовище. Використання. Вимоги»	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
16.40-17.00	Питання-відповіді. Обговорення питань	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
	Четвертий день	
09.00-09.30	Обговорення. Розбір ситуаційних завдань «Приготування щільних середовищ. Обробка зразків. Культивування»	Журило О.А. Барбова А.І.
09.30-11.00	Практичне заняття -в малих групах «Порядок посіву клінічного матеріалу на щільне поживне середовище. Передпосівна обробка	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
11.00 -11.20	Перерва	
11.20-13.00	Теоретичне заняття «Молекулярно-генетична діагностика ТБ в рутинній практиці»	Журило О.А.
13.00-14.00	Перерва	
14.00-15.20	Практичне заняття в малих групах «Оцінка первинного росту на твердому поживному середовищі. Ідентифікація мікобактерій»	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
15.20-15.40	ПЕРЕРВА	

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
15.40-16.40	Теоретичне заняття «Лабораторний контроль якості методів бактеріологічної діагностики»	Барбова А.І.
16.40-17.00	Підсумки роботи дня. Обговорення	Журило О.А. Барбова А.І. Трофімова П.С.
	П'ятий день	
09.00-09.30	Обговорення. Розбір контрольних завдань	Журило О.А. Барбова А.І.
09.30-11.00	Практичне заняття «Проведення МГ досліджень в апараті GeneXpert. Види картриджів. Їх призначення»	Барбова А.І. Журило О.А. Трофімова П.С.
11.00-11.20	ПЕРЕРВА	
11.20-13.00	Теоретичне заняття «Застосування системи ВАСТЕС 960 для визначення медикаментозної стійкості МБТ»	Барбова А.І.
13.00-14.00	Перерва	
14.00-14.40	Практичні вправи «Заходи безпеки в лабораторії з діагностики ТБ»	Журило О.А. Барбова А.І.
14.50-16.00	Теоретичне заняття «Забезпечення системи контролю якості при виконанні мікробіологічних досліджень на ТБ»	Журило О.А.
14.50-15.20	Заключне тестування	Барбова А.І. Журило О.А.
15.20-16.00	Підведення підсумків стажування. Відповіді на запитання. Закриття стажування.	Барбова А.І. Журило О.А. Трофімова П.С.

Додатково:

Трофімова П.С. - підготовка стерильного посуду, реагентів та середовищ - 8 годин

Барбова А.І. - підготовка демонстраційних культур (на рідкому, щільному середовищах), бактеріоскопічних препаратів та зразків для дослідження - 8 годин

Журило О.А. - підготовка архівних протоколів щодо аналітів рутинних МГ досліджень, моделювання зразків для МГ досліджень - 8 годин